

RÄDDNINGSTJÄNSTEN STORGÖTEBORG

Göteborg Mölndal Kungälv Härryda Partille Lerum

Olycksundersökning

Fallolycka efter räddningsinsats vid
mopedbrand
Amiralitetsgatan, Göteborg
den 1 oktober 2011

Ref insatsrapport 2011006648

Diarienummer 0270/12

Göteborg
2012-09-04

RÄDDNINGSTJÄNSTEN STORGÖTEBORG

Göteborg Mölndal Kungälv Härryda Partille Lerum

Olycksundersökning

Fallolycka efter räddningsinsats vid mopedbrand

Amiralitetsgatan, Göteborg

den 1 oktober 2011

Ref insatsrapport: 2011006648

Diarienummer: 0270/12

Uppdragsgivare: Per Jarring, Processägare Olycksutredning&Analys

Utredningen utförd av: Tove Nyth, olycksutredare

Bilagor: Bilaga 1: STEP-diagram
Bilaga 2: Förslag till åtgärder

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	3
Förkortningar.....	4
1 Inledning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Syfte.....	4
1.3 Avgränsningar.....	4
1.4 Frågeställningar.....	4
1.5 Redovisningsplan.....	4
1.6 Datainsamling och genomförande.....	4
2 Resultat av undersökningen.....	5
2.1 Beskrivning av olycksplatsen.....	5
2.2 Beskrivning av händelseförloppet.....	6
2.2.1 25 september 2011 (Brand ”Moped A”).....	6
2.2.2 1 oktober 2011 (Brand ”Moped B och C”).....	6
2.2.3 2 oktober 2011 (Brand ”Moped B och C”).....	8
2.2.4 5-7 oktober 2011.....	8
2.3 Räddningstjänstens instruktion och arbetsrutiner.....	8
2.3.1 Instruktionen <i>Avsluta räddningsinsats</i>	8
2.3.2 Arbetsrutin - Mopedbrand.....	8
2.3.3 Arbetsrutin - Bilbrand.....	9
2.3.4 Arbetsrutin - Fastighetsbrand.....	9
3 Reflektioner.....	9
Bilagor.....	10

Förkortningar

<i>CC</i>	CoordCom (SOS operativsystem)
<i>LC</i>	Ledningscentral
<i>LKC</i>	Länskommunikationscentralen (Polisen)
<i>LSO</i>	Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
<i>RE</i>	Räddningsenhet
<i>RL</i>	Räddningsledare
<i>RSG</i>	Räddningstjänsten Storgöteborg
<i>VE</i>	Vattenenhet

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Natten den 1 oktober 2011 ramlar NN och skadar sig på en hög utbrunna mopeder. Hon skadar sig allvarligt och förlorar synen på ett öga. Den 24 april kontaktar släktingar RSG's förbundsjurist. De vill veta vilket ansvar och vilka rutiner räddningstjänsten har för att en sådan olycka har kunnat inträffa.

1.2 Syfte

Händelsen behöver utredas för att klarlägga händelseförloppet och dialog behöver föras med den operativa organisationen (samt ev även med andra myndigheter/organisationer) för att undvika liknande händelser i framtiden.

1.3 Avgränsningar

Kartläggningsarbetet kommer inte i utredningen att resultera i olika rekommendationer med tillhörande åtgärdsförslag. Istället kommer en muntlig föredragning att göras till ansvariga funktioner/personer inom förbundet i samband med att den skriftliga rapporten är klar.

1.4 Frågeställningar

1. Beskriv händelseförloppet vid räddningsinsatsen. Har vi genomfört flera insatser under begränsad tidsperiod på aktuell plats?
2. Var detta agerande enligt gällande rutiner eller fanns det särskilda omständigheter som gjorde att man agerat annorlunda?
3. Vilka kontakter togs med andra myndigheter under eller i samband med insatsen? Varför togs/togs inte dessa kontakter? Verktyg/teknikstöd på LC (eller annan plats) vid sökning av dessa kontakter?
4. Finns det andra faktorer som har påverkat styrkans agerande vid insatsen såsom exempelvis samtidiga händelser?

1.5 Redovisningsplan

Kartläggningen av händelsen ska redovisa i en skriftlig rapport samt muntligt presenteras för ansvariga funktioner/personer inom förbundet. Därefter beslutas om fortsatt arbete.

1.6 Datainsamling och genomförande

Insamling av data och information om händelsen har gjorts genom intervjuer och samtal med två styrkeledare från Gårda, två brandmän från Gårda, den drabbade kvinnans dotter, platschef för Svevia Drift Västra Göteborg, en driftledare SOS Alarm och länsvakthavande befäl LKC (Polisen).

Utredaren har även gjort platsbesök och tagit del av dokumentation och foton som rör händelserna, enligt nedan lista

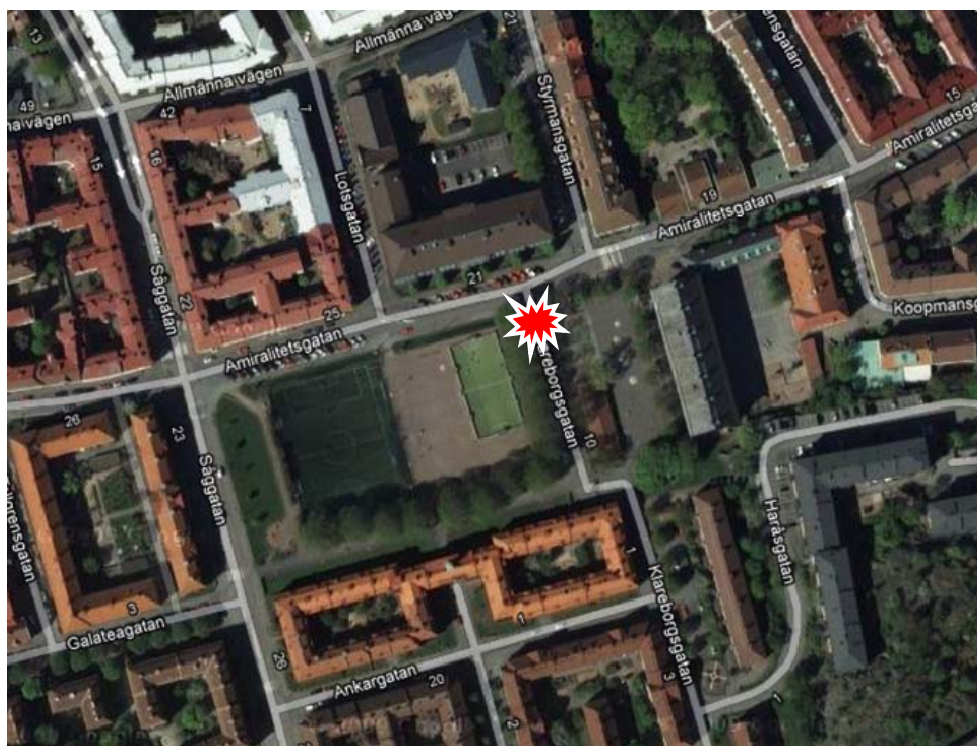
- RSG's insatsrapporter (inklusive CC-protokoll) med årssekvensnummer 2011006500, 2011006648, 2011006652, 2011006687
- SOS Alarm Stationsrapport jourtele med ärendenummer 19-3114928-2
- Foton tagna av boende i området, daterade 2011-10-01 klockan 12:25
- Anmälan (Skadeståndsanspråk) inskickad till Försäkrings AB Göta Lejon 2011-10-14
- Ärederapport från Trafikkontoret, Göteborgs stad, angående Renhållning Klareborgsgatan (2011-10-07 klockan 10:36)

Utifrån insamlat faktaunderlag har kartläggningen genomförts med hjälp av STEP-metoden (Bilaga 1).

2 Resultat av undersökningen

2.1 Beskrivning av olycksplatsen

Mopedbränderna och fallolyckan skedde på gång-/cykelbanan mellan Karl Johansskolan och Karl Johanstorget, förlängningen av Klareborgsgatan mot Amiralitetsgatan i Majorna. (Bild 1 och 2)

Bild 1. Olycksplatsen (markerad med röd symbol) ligger mellan Karl Johansskolan och Karl Johanstorget i Majorna. (Källa: Google)

Bild 2. Inringat område markerar platsen för mopedbränderna och fallolyckan. (Karl Johansskolan till vänster i bilden)

2.2 Beskrivning av händelseförloppet

Händelseförloppet från söndagen den 25 september 2011 till 7 oktober 2011 beskrivs nedan i kronologisk ordning. En grafisk presentation av händelseförloppet återfinns i STEP-diagrammet (Bilaga 1).

2.2.1 25 september 2011 (Brand "Moped A")

Klockan 03:23 natten mot söndagen den 25 september 2011 larmades Gårdas RE till en mindre brand utomhus i korsningen Amiralitetsgatan – Styrmanngatan. Under framkörning fick styrkan information om att det var en moped som brann. Vid framkomst släcktes mopeden (Moped A), som låg på gångbanan utanför Karl Johansskolan, och Gårda avslutade och återvände till stationen. Även Polisen var på plats. De sköt dock upp sin undersökning av mopeden till dagtid. Polispatrullen som tog över ärendet dagen efter begärde via LKC att mopeden skulle bortforslas. Klockan 11:46 (den 25 september) kontaktade LKC Trafikkontoret (Göteborgs Stad), där SOS Alarm ansvarar för jourtelefon på helger och nätter. SOS Alarm begärde i sin tur ut Svevia (driftentreprenör för Majorna, Älvsborg, Högsbo, Frölunda, Tynnered och Askim) som rapporterade att mopeden var bortforslad och gångbanan städad klockan 13:24.

2.2.2 1 oktober 2011 (Brand "Moped B och C")

Klockan 00:06 natten mot lördagen den 1 oktober 2011 larmades Gårdas RE till en brand i mindre motorfordon på Amiralitetsgatan. Vid framkomst släcktes mopeden (Moped B) och styrkan fick information från ungdomar på platsen att någon/några dragit fram en moped som tidigare brunnit och satt eld på den. Gårdas RE avslutade och återvände till stationen klockan 00:24, före Polisen kom till platsen. Mopeden låg då kvar på gångbanan mellan Amiralitetsgatan och Klareborgsgatan (Bild 3).

Polisen fick larm om brand i moped/MC (Moped B) på Amiralitetsgatan klockan 00:19. Det finns ingen registrering om att de begärt bärgning/bortforsling av mopeden.

Bild 3. Mopeden (Moped B) brann på gångbanan utanför Karl Johansskolan.

Klockan 00:52 fick Gårda nytt larm om brand i mindre motorfordon på Amiralitetsgatan. Denna gång åkte två brandmän ut med VE. Troligen var det ytterligare en moped (Moped C) som brann på ungefär samma ställe som den tidigare (Moped B). Mopeden släcktes och brandmännen samtalande med Polisen, som nu redan fanns på plats på grund av att det var stökigt i området. Gårdas VE avslutade och återvände sedan till stationen. Det finns ingen registrering om att Polisen begärt bärgning/bortforsling av mopederna.

På dagen den 1 oktober tog en boende i området ett antal foton på de två utbrunna mopederna. Fotona är daterade 2011-10-01 klockan 12:25 (Bild 4).

Bild 4. Fotot på de två utbrunna mopederna (troligen Moped B och C) är taget på dagen den 1 oktober av en boende i området.

Vid cirka klockan 20:15 lördagen den 1 oktober var en kvinna ute och promenerade runt Karl Johanstorget. Kvinnan såg i mörkret inte de två utbrunna mopederna på gångbanan mellan Karl Johansskolan och torget. Hon trillade handlöst och skadade sig allvarligt. Två förbipasserande personer hjälpte kvinna upp och hon tog sig själv hem. Dagen efter åkte hon in till sjukhuset där det konstaterades ansiktsfraktur, skrubbsår och blåmärken. Skadorna ledde senare till förlorad syn på ena ögat.

2.2.3 2 oktober 2011 (Brand "Moped B och C")

Klockan 02:22 natten mot söndagen den 2 oktober 2011 fick Gårda ytterligare ett larm om brand i mopeder på Amiralitetsgatan. Troligen handlar det om samma två mopeder (Moped B och C) som brunnit natten innan. Två brandmän åkte ut med VE till platsen och släckte mopederna. Polisen larmades 00:24 (de var troligen redan i området på grund av oroligheter) och var kvar på platsen efter att Räddningstjänsten lämnat. Det finns registrerat att patrullen skrivit ett PM som skickats iväg, men troligen har det inte skickats till väghållare då de utbrunna mopederna blev kvar på platsen.

2.2.4 5-7 oktober 2011

Onsdagen den 5 oktober kontaktade den drabbade kvinnans anhöriga Trafikkontorets kundtjänst för att påpeka att de utbrunna mopederna fortfarande stod kvar på gångbanan mellan Karl Johansskolan och Karl Johanstorget.

Från fredagen den 7 oktober klockan 10:36 finns en ärenderapport från Renhållningen, Trafikkontoret, Göteborgs Stad, om att två utbrunna mopeder ska bortforslas under dagen.

2.3 Räddningstjänstens instruktion och arbetsrutiner

2.3.1 Instruktionen *Avsluta räddningsinsats*

RSG's instruktion *Avsluta räddningsinsats* beskriver utgångspunkter för RL's myndighetsbeslut om varaktighet och avslutande av räddningsinsats enligt 1 kap 2 § i LSO. Syftet med instruktionen är att kvalitetssäkra RSG's agerande vid avslutning av räddningsinsats.

Avsikter med räddningsinsats avslutande skede:

- Slutligt kontrollera och förhindra att skadeförlopp återstartar
- Stödja de enskildas initiativ till egna åtgärder
- Skapa trygghet och stödja de drabbades hantering av upplevelsen
- Underlätta för andra samhällsaktörers/myndigheters agerande

När en räddningsinsats är avslutad, ska RL, om det är möjligt, underrätta ägaren och nyttjanderättshavaren till den egendom som berörts av räddningsinsatsen om:

- behov av åtgärder i anslutning till händelsen för att nya olyckshändelser skall undvikas
- behovet av fortsatt bevakning
- restvärdesskydd, sanering och återställning
- behovet av ytterligare kontakter med andra myndigheter

RSG's instruktion *Avsluta räddningsinsats* har i samband med denna händelse reviderats och förtydligats med avseende på RSG's roll att medverka till att förhindra att nya olycksfall inträffar efter en räddningsinsats.

2.3.2 Arbetsrutin - Mopedbrand

LC kontaktar LKC och meddelar att Räddningstjänsten åker på larm. Polisen åker inte alltid ut på en mopedbrand. Ibland hinner Räddningstjänsten avsluta räddningsinsatsen och återvända till stationen innan Polisen kommit till platsen. Då kontaktar LC oftast LKC och

informerar om att RSG lämnar olycksplatsen. Inga ytterligare kontakter tas efter åtgärd och avslut av räddningsinsats.

2.3.3 Arbetsrutin - Bilbrand

LC kontaktar LKC och meddelar att Räddningstjänsten åker på larm. Polisen kommer oftast till platsen i samband med bilbränder. Eventuellt registreringsnummer noteras av LC i CC-protokollet. Inga ytterligare kontakter tas efter åtgärd och avslut av räddningsinsats. Polisen begär normalt bärgning via SOS Alarm. Räddningstjänsten kan också begära bärgning om det betraktas som räddningstjänst, det vill säga om det föreligger överhängande fara för ytterligare skador.

2.3.4 Arbetsrutin - Fastighetsbrand

LC kontaktar LKC och meddelar att Räddningstjänsten åker på larm. Polisen kommer som regel till platsen. LC försöker alltid komma i kontakt med fastighetsägare och/eller nyttjanderättshavare för att med dennes hjälp kunna effektivisera räddningsinsatsen. När en räddningsinsats är avslutad ska dessutom RL underrätta fastighetsägare och/eller nyttjanderättshavare, enligt instruktionen *Avsluta räddningsinsats*.

3 Reflektioner

Vid branden den 25 september verkar befintlig rutin ha fungerat. Polispatrullen meddelade LKC att platsen behövde städas upp. LKC begärde via SOS Alarm (som svarar för Trafikkontorets jourtelefon) bortforsling. Svevia utförde uppdraget. Vid de andra tre tillfällena verkar det dock som att denna rutin inte har fungerat, av okänd anledning. Möjligen kan det delvis förklaras med att det under dessa dygn var stökigt i området, med flera insatser för Polisens del.

Utifrån de intervjuer som genomförts verkar det som om RSG's rutiner vid mopedbränder oftast innebär att mopeden lämnas kvar på platsen utan att ytterligare kontakter tas med till exempel Polis eller väghållare. Ibland flyttas mopeden lite för att undvika att nya olyckor inträffar. Fokus är dock oftast på att undvika att en eventuell återantändning sprider sig till exempelvis fasad eller gräs/buskar etc. RSG's hantering vid en mopedbrand skiljer sig åt jämfört med till exempel en bilbrand (där oftast Polisen är på plats och där praxis är att de tillser att eventuell bortforsling sker) eller fastighetsbrand (där fastighetsägare alltid kontaktas).

Medvetandegraden om denna typ av olycksrisk behöver höjas inom RSG och arbetsrutinen kanske ska närma sig den för fastighetsbränder, det vill säga att säkerställa att fastighetsägare/markägare kontaktas. Antingen genom förbättrad dialog med Polisen, för att försäkra att befintlig rutin följs, eller att utveckla möjligheterna för LC att ha motsvarande rutin som LKC för kontakt med väghållare etc.

Utifrån det faktum att kvinnan inte såg mopederna bör det ha varit relativt mörkt på gång- och cykelbanan. Även räddningstjänstens foto från branden den 1 oktober klockan 00:06 (Bild 3) vittnar om att det var mörkt på platsen. Belysningen av gång- och cykelbanor bör förbättras då detta minskar risken att falla på något, oavsett om det är en utbrunnen moped eller ett hål i marken.

Bilagor

Bilaga 1: STEP-diagram

Bilaga 2: Förslag till åtgärder

Kommentarer											Rutin Polispatrull -> LKC - > Tk (SOS) -> Svevia fungerar											Ingen kontakt med väghållare											Ingen kontakt med väghållare																						
AKTÖR \ TID (CA)	2011-09-25 03:23					03:39					11:46					13:24					2011-10-01 00:06					00:18					00:24					00:52					01:19														
Re Gårda (StL 1)	Larm om mindre brand ute		Under framfärd info om moped som brinner			Släcker med vatten. Avslut																																																	
Moped A	Brinner på gångbanan.					Moped släckt. Ligger kvar.					Bort-forslas																																												
RE Gårda (StL 2)											Larm om brand i mindre motorfordon					Släcker med vatten					Får information från ungdomar på platsen att ngn dragit fram en moped som tidigare brunnit och satt eld på den					Avslutar och åker tillbaks till stationen.																													
Moped B											Brinner på gångbanan mellan Amiralitetsgatan och Klareborgsgatan					Moped släckt. Ligger kvar på gångbanan.					Moped ligger kvar																																		
Moped C																										Brinner. Troligen ny moped.					Moped ligger kvar																								
VE Gårda (StL 2)																															Larm om brand i mindre motorfordon					Släcker med vatten.					Återvände														
Kvinna NN																																																							
VE Gårda (StL 3)																																																							
Polisen	Polis på plats.					Kontaktar, via LKC, SOS (jour TK)					Polis ej på plats										Polis på plats. Utlarmade 00:19. En moped/MC.					Polis på plats pga oroligheter i området. Inga kontakter med väghållare.																													
Trafikkontoret (Renhållningen)																																																							
Svevia																Svevia städar undan moped A																																							
SOS Alarm											Larm från LKC om moped som ligger i vägen. Larmar ut Svevia.																																												

Bilaga 2: Förslag till åtgärder

Enligt uppdragsbeskrivningen redovisades olycksutredningen muntligt för berörda personer i förbundet vid ett möte den 3 september 2012 klockan 13:00. Vid mötet deltog Håkan Alexandersson (tf förbundsdirektör), Marie Caldenby (förbundsjurist), Charlotte Hagstrand (processägare Insats&Beredskap), Per Jarring (processägare Olycksutredning&Analys) och Tove Nyth (olycksutredare). Vid mötet diskuterades vilka kortsiktiga och/eller långsiktiga åtgärder som kan vara aktuella för att undvika att liknande olyckor upprepar sig. Nedan redovisas åtgärderna i punktform tillsammans med ansvarig person/funktion och tidplan.

Åtgärd	Kommentarer	Ansvarig	Tidplan
RSG's instruktion <i>Avsluta räddningsinsats</i> har reviderats.	Instruktionen har förtydligats med avseende på RSG's roll att medverka till att förhindra att nya olycksfall inträffar efter en räddningsinsats. Risken för personolycksfall lyfts fram mer tydligt och det finns en skrivning kring när det kan vara aktuellt att flytta på objekt som kan utgöra en risk för ytterligare skador. Information om att instruktionen har reviderats har skickats via mail till förbundets insatsledare, insatschefer och stabschefer.	Erik Cedergårdh, processägare Ledningsutveckling	VT 2012
Utbildning och information till förbundets styrkeledare via styrkeledareträffar	För att höja medvetandegraden om denna typ av olycksrisk diskuteras frågan och instruktionen på vårens styrkeledareträffar. Frågan kommer eventuellt även med i programmet för höstens styrkeledareträffar.	Erik Cedergårdh, processägare Ledningsutveckling, Charlotte Hagstrand, processägare Insats&Beredskap	VT 2012 HT 2012 (ev.)
Utbildning och information till förbundets insatsledare, insatschefer och stabschefer på Mötesplats Ledning.	För att höja medvetandegraden om denna typ av olycksrisk kommer frågan även diskuteras på Mötesplats Ledning den 11/9 2012.	Erik Cedergårdh, processägare Ledningsutveckling	11/9 2012
Dialog med Polisen (externt) och LC (internt) angående rutiner för kontakt med bl.a. väghållare vid denna typ av händelse	Frågan tas upp på ordinarie samverkansmöte med Polisen samt med driftchef LC.	Charlotte Hagstrand, processägare	HT 2012
RSG tar telefonkontakt med den drabbade kvinnan för uppföljning	Även olycksutredningen delges den drabbade kvinnan	Marie Caldenby, förbundsjurist	Sept 2012